

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 419/2013-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2013 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Marianny Mochnáčovej v konaní o sťažnosti Ing. M. M., P., zastúpeného advokátkou JUDr. J. H. B., ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C/247/2008, takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C/247/2008 porušil základné právo Ing. M. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C/247/2008 p r i k a z u j e k o n ať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. Ing. M. M. p r i z n á v a p r i m e r a n é f i n a n č n é z a d o s ť u č i n e n i e v s u m e 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré j e O k r e s n ý s ú d P i e š ť a n y p o v i n n ý v y p l a t iť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ing. M. M. p r i z n á v a n á h r a d u t r o v p r á v n e h o z a s t ť u p e n i a v s u m e 331,12 € (slovom tristotridsaťjeden eur a dvanásť centov), ktorú j e O k r e s n ý s ú d P i e š ť a n y p o v i n n ý v y p l a t iť na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. J. H., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 419/2013-18 z 19. júna 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. M. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C/247/2008.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľ v takto opísanom skutkovom stave:

„Návrhom podaným na Okresnom súde v Trnave dňa 20. 12. 2000 sa sťažovateľ domáhal, aby súd určil, že okamžité zrušenie pracovného pomeru zo strany odporcu doručené mu listom zo dňa 30. 10. 2000, je neplatné. Zároveň sa domáhal určenia, že pracovný pomer medzi ním a odporcom založený pracovnou zmluvou zo dňa 15. 01. 1997 naďalej trvá. Sťažovateľ sa vo svojom návrhu ďalej domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie náhrady mzdy... ako aj náhrady trov konania.

V priebehu konania navrhovateľ svoj návrh upravil v tom smere, že naďalej trval na určení neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru tak, ako sa domáhal pôvodným návrhom zo dňa 18. 12. 2000, presne však upravil a špecifikoval jednotlivé náhrady mzdy, ktorých zaplatenia sa domáha v celkovej sume 535 933,90 Sk (17.7789,75 €)...

O tomto návrhu zo dňa 19. 7. 2007 rozhodol až Okresný súd v Piešťanoch, dňa 14. 7. 2009, tak že uznesením pripustil zmenu návrhu... aj v rovnaký deň vyniesol čiastočný rozsudok...

... Okresný súd v Trnave vykonal rozsiahle dokazovanie týkajúce skutkových okolností a to aj prostredníctvom dožiadania cestou iných súdov.

Dňa 18. 12. 2007 teda po siedmich rokoch, okresný súd odročil pojednávanie na neurčito z dôvodu prechodu výkonu súdnictva na Okresný súd Piešťany k 1. 1. 2008.

Okresný súd v Piešťanoch vytýčil prvé pojednávanie dňa 15. 05. 2009, začal vo veci konať a po opätovnom vykonaní dokazovania si osvojil právny názor sťažovateľa a čiastočným rozsudkom zo dňa 14. 07. 2009 rozhodol, že okamžité zrušenie pracovného pomeru vzniknuté na základe pracovnej zmluvy zo dňa 15. 01. 1997, je neplatné. Rovnako súd rozhodol o tom, že pracovný pomer sťažovateľa naďalej trvá.

Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odporca odvolanie a to dňa 12. 09. 2009. Krajský súd v Trnave, na podklade odvolania podaného odporcom, dňa 30. 04. 2010, uznesením zrušil napadnutý čiastočný rozsudok Okresného súdu v Piešťanoch a vec mu vrátil na nové konanie. Uznesenie Krajského súdu v Trnave bolo doručené Okresnému súdu v Piešťanoch dňa 3. 6. 2010...

Okresný súd v Piešťanoch na podklade zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Trnave a vysloveného právneho názoru, ktorým je viazaný, začal opätovne vo veci konať a to dňa 2. 7. 2011...

Je zrejmé, že všetky tri uvedené súdy svojím zavinením nerozhodli vo veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote, čím porušil čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a zároveň tak založili dôvod pre podanie sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky .“

3. Na základe už uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vo veci vydal tento nález:

„1/ Postupom Okresného súdu v Trnave, Krajského súdu v Trnave, Okresného súdu v Piešťanoch v právnej veci o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru vedenej na Okresného súdu v Trnave pod značkou 7 C 307/00, na Krajskom súde v Trnave vedenom pod spisovou značkou 10 Co/452/2009 a na Okresnom súde v Piešťanoch v konaní vedenom pod spisovou značkou 6 C 247/2008, bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu uvedené v čl. 48 ods. 2, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2/ Okresnému súdu v Piešťanoch sa v konaní vedenom pod spisovou značkou 6 C 247/2008 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov.

3/ Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 9.000,- Eur... ktoré je jej Okresný súd v Piešťanoch povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4/ Okresný súd v Piešťanoch je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

4. Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodnil tým, že „... Neúmerne zdĺhavý postup jednotlivých uvedených súdov má nepriaznivý vplyv na sťažovateľovu psychiku i na jeho budovanie nového profesijného života. Sťažovateľ trpí pocitmi nespravodlivosti a neistoty sprevádzajúcimi porušovanie jej základného práva... Navyac absencia právoplatného rozhodnutia mu znemožnila, a aj naďalej znemožňuje uplatnenie nároku na náhradu mzdy ako aj uplatnenie v jeho ďalšom profesijnom živote.“

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci podaním z 15. júla 2013 písomne vyjadril okresný súd (sp. zn. Spr. 503/13).

5.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov, ktoré vykonal okresný súd vo veci. K priedahom vo veci vedenej sp. zn. 6 C/247/2008 sa vyjadrila takto: „*Vo vzťahu ku konaniu na Okresnom súde Piešťany uvádzam, že sudcovia podľa možnosti vo veci konali s ohľadom na zaťaženosť...*

Na záver si dovoľujem poukázať na existenciu systémových nedostatkov v oblasti výkonu spravodlivosti vo vzťahu k dlhodobému nedostatočnému obsadeniu tunajšieho súdu väčším počtom sudcov, ktoré vedenie súdu či konajúci sudca nemôžu ovplyvniť nástrojmi, ktorými by sami disponovali na vyriešenie tzv. objektívnych okolností priedahov v konaní. Táto skutočnosť bola zohľadnená i schválenou novelou zákona o sídlach a obvodoch súdov, kde s účinnosťou od 1. 5. 2013 bol z obvodu tunajšieho súdu odčlenený územný obvod okresu Hlohovec, čo by malo prispieť k zníženiu vysokého nápadu a plynulejšiemu vybavovaniu všetkých vecí.“

5.2 Sťažovateľ k vyjadreniu okresného súdu nezauljal stanovisko.

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Prerokovanie sťažnosti na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

7. Ústavný súd na základe sťažnosti a k nej pripojených písomností, vyjadrení účastníkov konania a zo spisu okresného súdu sp. zn. 6 C/247/2008 zistil, že sťažovateľ

v právnom postavení navrhovateľa podal 20. decembra 2000 Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd 2“) žalobu proti spoločnosti C., spol. s r. o., o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru a náhradu mzdy s príslušenstvom, ktorá bola zaevidovaná pod sp. zn. 7 C/307/2000. Okresný súd 2 vo veci pojednával až do 31. decembra 2007. V dôsledku reorganizácie okresných súdov bola vec od 1. januára 2008 postúpená okresnému súdu a pridelená na prerokovanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi Mgr. I. Š.

- 1. apríla 2008 bola vec okresným súdom náhodným výberom pridelená na prerokovanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi Mgr. K. A.,

- 23. júna 2008 bola vec okresným súdom náhodným výberom pridelená na prerokovanie a rozhodnutie zákonnému sudcovi JUDr. O. K.,

- 23. februára 2009 bolo súdne pojednávanie zrušené z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu a nové pojednávanie bolo nariadené na 3. apríl 2009,

- 19. marca 2009 bolo súdne pojednávanie zmenené a nové pojednávanie bolo nariadené na 15. máj 2009,

- 15. mája 2009 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie, na ktorom vypočul sťažovateľa a odporcu a pojednávanie odročil na 14. júl 2009,

- 9. júna 2009 odporca predložil návrh na doplnenie dokazovania,

- 13. júla 2009 sa sťažovateľ vyjadril k návrhu odporcu na doplnenie dokazovania,

- 14. júla 2009 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie, pripustil návrh na zmenu žalobného petitu a v merite veci rozhodol čiastočným rozsudkom tak, že určil neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru a určil, že pracovný pomer medzi sťažovateľom a odporcom naďalej trvá,

- 20. októbra 2009 dal sudca kancelárii pokyn na expedíciu písomne vyhotoveného rozsudku č. k. 6 C 247/2008-362 sporovým stranám,

- 12. novembra 2009 podal odporca odvolanie.

- 30. apríla 2010 krajský súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu, spis bol vrátený okresnému súdu 3. júna 2010,

- 7. júna 2010 okresný súd zaslal sporovým stranám uznesenie krajského súdu a zároveň vyzval sťažovateľa i odporcu, aby v lehote 15 dní oznámili prípadné návrhy na doplnenie dokazovania,

- 8. decembra 2010 okresný súd zrušil nariadený termín súdneho pojednávania z dôvodu lekárskeho ošetrovania zákonného sudcu a nový termín pojednávania bol stanovený na 31. marec 2010,

- 28. marca 2011 právna zástupkyňa sťažovateľa ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní a požiadala okresný súd o odročenie súdneho pojednávania z dôvodu kolízie s iným súdnym konaním,

- 31. marca 2011 okresný súd odročil pojednávanie na 12. júl 2010,

- 12. júla 2011 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie, na ktorom predniesli svoje stanoviska právni zástupcovia sporových strán a pojednávanie bolo odročené na 3. november 2011 pre účely ďalšieho dokazovania,

- 27. októbra 2011 právna zástupkyňa sťažovateľa ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní a požiadala okresný súd o odročenie súdneho pojednávania z dôvodu kolízie s iným súdnym konaním,

- 28. októbra 2011 okresný súd zrušil termín súdneho pojednávania,

- 11. januára 2012 bola vec pridelená náhodným výberom na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. A. K.,

- 22. marca 2013 právna zástupkyňa sťažovateľa ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu kolízie s iným súdnym konaním a sťažovateľovu neúčast' z dôvodu nástupu na kúpeľnú liečbu a požiadala okresný súd o odročenie súdneho pojednávania,

- 11. apríla 2013 okresný súd pojednávanie odročil na 28. máj 2013,

- 28. mája 2013 okresný súd uskutočnil súdne pojednávanie, vypočul sťažovateľa a pojednávanie odročil na neurčito pre účely vypočutia navrhovaného svedka,

- 28. júna 2013 okresný súd dožiadal Okresný súd Pezinok o vypočutie svedka A. M.,

- 11. septembra 2013 dal sudca kancelári pokyn na nariadenie termínu pojednávania na 19. november 2013, pojednávanie bolo odročené na 10. december 2013 z dôvodu práceneschopnosti sťažovateľa.

III.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto

zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

12. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

12.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania bolo posúdenie nároku sťažovateľa na neplatnosť skončenia pracovného pomeru spojeného s náhradou mzdy z pracovného pomeru s prísl. V danom prípade teda ide o existenčnú vec, kde sa predpokladá osobitná pozornosť venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu, aby bol naplnený účel príslušného (v danom prípade súdneho) konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená (§ 6 a § 100 ods. 1 OSP) a aby sa čo najskôr

odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04).

12.2 Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú na rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk konanie o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy z pracovného pomeru nehodnotil ako právne zložité konanie.

12.3 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil, žeby sa sťažovateľ zákonne neprimeraným spôsobom podieľal na priet'ahoch v konaní.

12.4 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné priet'ahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal nielen z hľadiska sťažovateľom namietaného obdobia zbytočných priet'ahov, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného konania. V tomto ohľade zistil, že súdne konanie sa začalo podaním žaloby o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy z pracovného pomeru s prísl. 20. decembra 2000 a doteraz nie je skončené. Napriek tomu, že okresný súd nariaďoval súdne pojednávania, vykonával úkony spojené s prerokovaním veci, zabezpečoval vypočutie svedkov dožiadanými súdmi a listinné dôkazy, jeho konanie bolo nekoncentrované a neefektívne. Svedčí o tom skutočnosť, podľa ktorej rozhodol v merite veci okresný súd 14. júla 2009, p'edsa toto rozhodnutie muselo byť krajským súdom zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Konanie vedené okresným súdom do času rozhodovania ústavného súdu trvá už takmer 6 rokov. Vzhľadom na uvedené nepovažoval ústavný súd za potrebné poukazovať na jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, pretože celková doba od podania žalobného návrhu trvá takmer 13 rokov, počas ktorej vec sťažovateľa stále nie je právoplatne skončená, sama osebe osvedčuje dôvodnosť podanej sťažnosti.

13. Obranu okresného súdu spočívajúcu v personálnych problémoch ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prieťahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

14. Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené dôvody vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

15. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti sťažovateľovi poskytnutej ochrany ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prieťahov, pretože konanie doteraz nie je skončené.

16. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 9 000 € z dôvodov uvedených v bode 4. Vzhľadom na okolnosti danej veci (najmä na jej predmet a význam pre účastníka konania) ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa (pozri body 12.1

až 12.3), ako aj na predmet konania a sťažovateľom požadovanú sumu považuje za primerané v sume 5 000 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

17. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľovi, ktorý bol vo veci namietaného porušenia práva úspešný, vznikli trovy konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom. Advokátka vykonala dva úkony právnej pomoci, a to prevzatie veci a príprava zastupovania, písomné spracovanie a podanie sťažnosti ústavnému súdu 15. mája 2013. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) je 1/6 z výpočtového základu. Za jeden právny úkon vykonaný v roku 2013 prináleží odmena z výpočtového základu, ktorý je 781 €, t. j. 130,16 €, a režijný paušál 7,81 €, teda spolu 137,97 €. Odmena advokátke za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom (za 2 úkony právnych služieb a 2 x paušálna náhrada) predstavuje sumu 275,94 € plus 20 % DPH (advokátka je platcom dane z pridanej hodnoty), teda celkovo predstavuje sumu 331,12 €. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

18. Ústavný súd nevyhovел v súlade s čl. 127 ods. 2 a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu uvedenú v bode 3 výroku nálezu. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

19. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2013